

Angel Karaliy ev K    K      M    

Çeviren:     r in e      resimleyen: sedat   r  n

4.
BASIM

Angel Karaliy ev K    K İZO MİZO

Çeviren:  lker ince ■ Resimleyen: Sedat Girgin

raýın r netmeni: samiye öz
raýın koordinatörü: ipek g r
kapak ve i  tasarımı: gözde bitir s.
tasarım uygulama ve dizgi: rasemin  atal
düzelti: leyla nebioęlu
kapak baskı: azra matbaası
i  baskı ve cilt:  zal matbaası

1. basım: 1981

4. basım: mart 2011

ISBN 978-975-510-975-6

küçük izo mizo, anęel karali  ev

  can sanat raýınları ltd. Őti., 1981

tüm hakları saklıdır. tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayımcının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

can sanat raýınları yapım, dağıtım, ticaret ve sanayi ltd. Őti.
hayriye caddesi no. 2, 34430 ęalatasaaray, istanbul
telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 faks: 252 72 33
www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Bu kitabın sahibi:

Angel karaliychev

1902 yılından doğmuş. bulgaristan'ın ve dünyanın en ünlü masal ustalarından biri. ona "balkanlar'ın andersen"i diyorlar. köylü bir ailenin çocuğu. ilk masal çalışmalarını 1924 yılında çavdar adlı kitabında toplamış.

bu ilk kitabından sonra pek çok kitap yazmış. yazdığı kitaplar, başka dillere çevrilip dünyanın dört bucağında yayımlanmış. sevgi, dostluk, kardeşlik, dayanışma, angel karaliychev'in masallarının temelini oluşturuyor. küçük izo

mizo, bu ünlü yazarın masallarından bir derleme.

doğanın sessiz güzelliği içinde, ekmeklerini alınlarının teriyle kazanan insanlar, sevgilerini birbiriyle bölüşen hayvanlar var bu masalarda.

AÇGÖZLÜ TURNABALIĞI yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitabıdır.

KÜÇÜK İZO MİZO

içindekiler

izo mizo ile klan klan, 7

hırsızlar, 13

minik ördek yavrusu, 18

ayı ile karınca, 25

kanatlı tutsak, 30

kuş masalı, 36

bir ananın gözyaşı, 47

ateşböceği ile baykuş, 51

aldatılan serçe, 57

korkusuz horoz, 62

güz masalı, 69

ölümsüz dostluk, 74

taş ile yılan, 79

üç ördek yavrusu, 84

arıkuşu ile fil, 89

izo mizo ile klan klan

Derin bir mağarada beş yüz yıldır uyuyan Dev Klan Klan bir gün uyandı. Kurt gibi acıkmıştı. Kavak ağacı uzunluğundaki paslı mızrağını omuzladı, üç adamın kaldıramayacağı kadar ağır kılıcını kuşandı, uykulu gözlerini avuçlarıyla ovuşturdu, yola koyuldu. Orta parmağında parlayan yüzük, küçük bir fıçının çemberi kadar kalındı. Klan Klan dağın eteğine gelince yüzyıllık bir meşe ağacının altında duraklayıp kılıcının eskisi kadar keskin olup olmadığını anlamak için şöyle bir savurdu. Kılıçağacın yaşlı gövdesini bir vuruşta yere sermişti. Meşe ağacının dalları arasında iki yüz kadar kırlangıcın yuvası vardı. Ağaç devrilince kırlangıçlar çıglık çığlığa sövgüler savurarak kaçıştılar. Ayağı kırık bir kırlangıç daldan dala, taştan taş seke seke köyün yolunu tuttu.

O köyde, İzo Mizo adında yiğit bir delikanlı ya-

şıyordu. Genç olmasına çok gençti; ama iki karış uzunluğunda bıyıkları vardı. Yedi yaşına kadar İzo Mizo'nun bıyığı falan yoktu elbet, ama okula başlayıp okuma-yazma öğrendikten sonra bir gün öğretmeni, "Çocuklar, bir oyun oynayacağız. Oyunumuzun adı 'Uzun Bıyıklı Garip Oğlan'. Bu bıyıkları kime takayım?" diye sormuş, İzo Mizo da:

"Bana!" diye atılmıştı.

Bıyıkları ona taktılar.

O gece oyun bittikten sonra İzo Mizo bıyıkları çıkarmadan, yüzünü bile yıkamadan yorganın altına büzülmüş, bıyıklarıyla uyumuştı. İster inanın ister inanmayın, geceleyin bıyıklar kökleniverdi. Kahramanımız, sabahleyin aynaya bakınca bir de ne görsün, yapıştırma bıyıklar gerçek bıyık olmamışlar mı. Berberle falan uğraşmaya da hiç niyeti yoktu; hoşlanmıyordu bu işten.

Yıkılan meşe ağacındaki o kırlangıç, İzo Mizo'nun bıyıklarından söz edildiğini duymuştu. Olanca hızıyla İzo Mizo'nun köyüne uçuyordu şimdi. Gagasıyla taşıdığı mektupta şunlar yazılıydı:

"İzo kardeş, hemen bizim yöreye gel, Dev Klan Klan dağdan indi. Hiçbir savunma aracı olmayan biz zavallı kırlangıçların senden bir dileği var: Bıyığından bir kıl koparıp o kötü devi rastladığın ilk telgraf direğine as."

Şimdi biz kırık kanadıyla seke seke İzo Mizo'nun

köyüne giden kırlangıcı burada bırakalım da Dev Klan Klan'a dönelim. Meşe ağacını ikiye doğradıktan sonra acaba neler yaptı? Ne yapacak, önce yetmiş beş koyunuyla bir çoban ilişti gözüne. Karnı zil çalan dev, "Şunlarla kahvaltımı edeyim," diyerek ağzını şaplata şaplata yemeye başladı; koyunları yuttu, koçları yuttu, kuzuları yuttu, sonunda çobanı da yuttu. Öğle olduğunda Klan Klan, o yöredeki bir kasabaya gelmişti. Orada bulduğu her şeyi yemeye başladı. Önce belediye başkanını, sonra vergi memurunu, sonra öğretmenini kırı kırı yedi. Okuldaki çocukları da temizledikten sonra papazı da yuttu. Karnını tıka basa doyuran Klan Klan, bu kez ırmağa inmiş, ırmaktaki bütün suyu içip bitirmişti. Susuz kalan balıklar konuşmaya başladılar:

"Kuşlar gibi bizim de kanatlarımız olsaydı suyu bol olan Karadeniz'e uçardık; ama kanatlarımız yok, artık sonumuz geldi demektir."

İzo Mizo kırlangıcın getirdiği mektubu okur okumaz:

“İşi bitmiştir!” diye haykırdı.

“Kimin?”

“Dev Klan Klan’ın. Nerede o?”

“Kasabada.”

Bizim yiğit İzo Mizo’muz total bir eşeğe atlayarak yel gibi uçtu. Devi, çayıra uzanmış horul horul uyurken buldu.

“Bir telgraf direği yok mu buralarda?” diye bağırdı.

Yattığı yerden doğrudan dev:

“Ne yapacaksın telgraf direğini?” diye sordu.

“Seni asacağım, haydut!”

Klan Klan yerinden fırlayarak haykırdı:

“Nee? Beni asacaksın ha?”

Dev, kılıcıyla İzo Mizo’yu oracıkta ikiye bölüverdi. Ama İzo Mizo’nun iki yarımından iki tane bıyıklı oğlan fırlamıştı ortaya.

İkisi birden:

“Telgraf direkleri nerede?” diye bağırdılar.

Dev, onları da böldü. Gel gelelim dört yarım oğlandan dört tane bıyıklı oğlan fırladı ortaya. Klan Klan onları böldükçe çoğaldılar. Sonunda bütün çayırları kaplamıştı bu bıyıklı oğlanlar. Kara bir kasırga gibi canavara saldırdılar. Bacaklarına, ceplerine, omuzlarına tırmanmaya başladılar. Hatta yürekli bir oğlan, devin kulağına girip, “Teslim ol!” diye bağırıyordu.

Klan Klan sonunda teslim oldu. Çünkü onlarla

baş edemeyeceğini anlamıştı. O zaman İzo Mizo, oğlanların bıyıklarından birer tel kıl kopararak birbirlerine bağladı, onunla devi yüksekçe bir telgraf direğine astı.

Biraz sonra devi yere indirdiklerinde ceplerini karıştıırken eski paralarla dolu bir cüzdan buldular. Yüzüğünü parmağından çıkararak, kılıcını, mızrağını bir kağına yükleyip başkentin yolunu tuttular. Eski paraları, değerli yüzüğü, kılıcı, mızrağı Ulusal Müze'ye verdikten sonra, karışlığında aldıkları parayla hepsi birer çocuk kitabı satın alıp yaptıklarından hoşnut, köylerine döndüler.

Susuz kalan balıkların ne yaptıklarını soracaksınız şimdi bana. Ne yaptılar dersiniz? Hepsini kediler yedi.

HİRSIZLAR

“Peterciğim, sevgili oğlum, haydi Medarko Dedeyin arı kovanlarına git, ona şu sıcak somunu ver. ‘Tsenka Ninemin çok selamı var, size bu somunu gönderdi, şu tabağa birazcık bal koyacaksınız, bugün ağzının hiç tadı yokmuş,’ de. Haydi canım, sen dönünce ak kuzucuğu ağıldan salivereceğim. Onunla oynarsın.”

Küçük Peter, içinde somun bulunan kıl torbayı alıp yola koyuldu. Köyün dışına çıktığı zaman fındık ağacından kopardığı bir dalın ucuna torbasını astı. Çingenelerin konakladıkları yeri geçtikten sonra ırmak boyunu izleyecekti. Son çingene arabasından büyük bir köpek fırladı, sıcak somunun kokusunu almış, sessizce Peter’i izliyordu. Hiç havlamadan ona yetişti. Sıçrayıp torbayı kaparak çayıra sürükledi. Peter başını salladı:

"Bir şey çalanın elini kesmek yasası hâlâ geçerli olsaydı sen zor çalardın benim somunumu," dedi.

Böylece, köpeğin çalamayacağı tek şeyi, ninesinin selamını Medarko Dede'ye ulaştırmak üzere yoluna devam etti.

Bu sırada köpek, sanki kuyruğuna teneke bağlanmış gibi koşuyordu. Bir dere yatağına gelince durdu, torbayı yere bırakıp çevresine bakındı. Kuru bir söğüt ağacıyla, üstündeki alaca kargadan başka kimse yoktu.

"Ne getirdin?" diye sordu karga.

"Sıcacık bir somun. Köylüler verdi, kurtlara karşı köyü koruyayım diye."

"Çok iyi; ama eskiden baban böyle yapmazdı."

"Peki, ne yapardı?"

"Biri ona kızarmış bir kuzu ya da bir somun ekmek verince baban, 'Karga kardeş, şu kuzuyla somuna göz kulak oluver,' derdi, değirmene dişlerini bilemeye giderdi."

Budala köpek, babası gibi yapmaya karar vererek dişlerini bilemek için değirmene gidedursun, beri yanda karga, torbayı kaptığı gibi yavrularının yanına, ağacın dalları arasındaki yuvasına uçtu.

"Benim tatlı yavrularım, size sıcakık bir somun getirdim. Aç mısınız? Haydi açın ağızlarınızı bakayım," dedi.

Küçük kargalar ağızlarını açtılar. Tam bu sırada oradan kurnaz tilki geçiyordu.

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Angel karaliyçeV

KÜÇÜK İZO MİZO

“balkanların anderseni”nden
masallar...

Bulgaristan'ın ve dünyanın masal ustalarından biri olan Angel karaliyçeV'in masalları ile tanışacaksınız bu kitapta. Masal kahramanlarımız ise doğanın olağanüstü güzellikleri içinde yaşamlarını sürdürürken birbirlerine sevgi dağıtan hayvanlar.

Arkadaşlık, dayanışma, emek, paylaşım gibi kavramlar hayvanların dünyasında usta yazarın kaleminden aktarılıyor.

ISBN 978-975-510-975-6

9 789755 109756